

Въведение

В протекание на векове историята за стореното на циганите (или ромите) представлява непрекъснати серии от нарушения на човешките права. Рухването на комунистическите режими в Източна Европа разпали масово насилие спрямо циганите в името на национализма; налице са изнасилвания, линчуване, взривове и палежи на цигански квартали. Ромски и неромски дейци по цял свят се борят за достойнство и справедливост на ромите във време, в което ромите, които търсят убежище в Западна Европа, са връщани в родните им страни, за да бъдат изнасилвани, убивани или подлагани на мъчения. Както отбеляза Ноам Чомски: "Доста се говори за немския расизъм, а и той си е доста силен. Например изритването на циганите [от Германия] и връщането им в Румъния е направо неописуем скандал. С циганите се отнесоха както и с евреите при Холокоста, но никому не трепна окото за това, защото никой не дава пет пари за циганите".¹

В основата на тези исторически събития лежат множеството начини, по които циганите са впримчени в доминиращата култура на страната, в която живеят. Икономическите репресии и институционализираният расизъм разпалват и са разпалвани от антицигански представи и стереотипи, включително романтически клишета. Не е изненада, че някои от тези стереотипи са интериоризирани от самите роми. Важното е да се окаже съпротива срещу образите, стереотипите и расистките пристрастия, които отричат човешката същност на циганите и пренебрегват както хетерогенността, така и сложността на ромската култура. Расизмът е болест, която заразява всеки. Както е казал Джеймс Болдуин: "Човек не може да отрече човешката същност на друг, без при това да унищожи своята: в лицето на своята жертва човек вижда себе си, това е